

Knygos draugai ir puoselėtojai

Verstinės literatūros bare daug metų nenuiltamai darbuojasi „Vagos“ leidyklos redaktorius Domininkas Urbas. Per jo rankas perėjo kalnas knygų. Didelė erudicija, literatūrinė kultūra, puikus gimtosios kalbos ir svetimų kalbų mokėjimas (D. Urbas verčia ir redaguoja knygas iš rusų, lenkų, prancūzų, vokiečių, latvių, žydų k.) užtikrino jo sekmingą darbą šioje srityje. Vertėjų ir redaktoriaus D. Urbo suteiktinėmis jėgomis buvo parengti tokie svarbūs leidiniai, kaip N. Gogolio „Raštai“ 5 t., A. Čechovo „Raštai“ 10 t., R. Rolano „Kola Brenjas“. Visų jo redaguotų darbų nesuminėsi. Galima tik tiek pasakyti, kad reiklus, principingas ir visapusiškai savo darbą išmanantis redaktorius suteikia didelę pagalbą kiekvienam vertėjui, kurio knygos jis imasi.

D. Urbas, kaip vertėjas, reiškiasi keliomis kryptimis. Jam prie širdies XIX a. rusų klasika: išvertė L. Tolstojaus „Prisikėlimą“, F. Dostoevskio „Lošėją“, „Užrašus iš mirusijų namų“, V. Belinskio kai kuriuos kritikos straipsnius. Iš tarybinės klasikos turime puikius jo verstus F. Gladkovo „Laisvūnus“ ir „Negandų metus“.

Iš prancūzų literatūros D. Urbas išvertė O. Balzako „Prarastas iliuzijas“, „Tėvą Gorijo“ (su

V. Bazilevičium), Mopasano noveles, Moljero „Don Žuaną“, E. Zola „Moterų laimę“.

Lenkų rašytojo Jastruno knygos „Adomas Mickevičius“ vertimu D. Urbas supažindino lietuvių skaitytoją su didžiuoju lenkų poetu, kuris buvo artimai susijęs su mūsų šalimi.

Pažymėtinas žydų literatūros klasiko Šolomon Aleichemo „Tevje pienininko“ vertimas, atliktas su tokia meile ir įsijautimu. Ir dabar dar vertėjas šnekėdamasis mėgsta įterpti išmintingus Tevje pienininko žodžius, šmaikščius atorizmus...

Pasakoriaus talentas trykštė trykšta iš jo vertimų vaikams: tai „Stebuklingos uogos“ (rusų liaudies pasakos), Maršako „Dvylikai mėnesių“, V. Biankio apsakymai ir pasakos, „Aukso žirgeliai“ (latvių liaudies pasakos), Š. Pero „Pelenė“, J. Grimo „Ežys ir kiškis“, A. Brigaderės kūrinėliai vaikams.

D. Urbas daug darbo įdėjo rengdamas spaudai. D. Poškos raštų tekstą. Šis reikšmingas lituanistas veikalas pasirodė 1959 m. Šalia stoja vertimas iš literatūrinio palikimo L. A. Jucevičiaus „Raštai“ (1959 m.).

Man teko išsišnekėti su D. Urbu apie jo darbo metodą. Tuo metu jis vertė E. Zola „Moterų laimę“. Nemaža laiko jis pašvenčia originalui: nuodugniai ji skaito, nagrinėja kompoziciją, stilius, kalbos ypatumus svarsto, kokiom priemonėm teks tą ar kitą vietą perteikti. Vienu žodžiu, „suka galvą“, gyvena ta knyga. Po tokio pasiruošimo, anot jo, jau galima sėsti versti. Skaitytojas nežino, kiek kartų nepatenkintas vertėjas taisė ir perdirbinėjo; bet, paėmęs į rankas nesenai išėjusių dailiaisiais viršeliais „Moterų laimę“, jis negali nepajusti, su kokiai polėkiu ir precizija išversta ši knyga, kaip gerai skamba švytinčios, prekių kalnais užverstos didžiules parduotuvės, jos grandiozinių išpardavimų, parodų aprašymai, kokia sodri personažų kalba.

Šiuo metu anį vertėjo darbo stalą guli kapitallinio triūso reikalaujantis F. Rable „Gargantiua ir Pantagriuelis“. Palinkėkime vertėjui sveikatos — ir po kelerių metų tikrai turėsime pilną didžiojo prancūzų humanisto veikalą lietuvių kalba.

R. JANKEVIČIŪTĖ
VAGOS leidyklos redaktoriė